

[Indenrigsministeren.]

ufejlbarlige Kreditsystem, der findes i Verden; og som jeg sagde forleden, er dette Kreditforeningssystem for saa vidt ogsaa beundringsværdigt organiseret og for saa vidt ogsaa under visse givne økonomiske Forhold beundringsværdigt i sin Virksomhed, men i sin Oprindelse, og hvis man saglig vil bedømme det, er det umuligt at karakterisere det som et Kreditsystem, der er afpasset efter de uhyre Svingninger paa det økonomiske Omraade, som Krigstiden og Efterkrigstiden satte ind med.

Og hertil kommer, at det i og for sig ikke er saa mærkværdigt, om de Kreditforeninger og den Kreditverden, som i Øjeblikket har Monopol paa Ydelse af Laan til Erhvervsliv og Byggeri, til en vis Grad bliver traditionsbundne. Det er ikke saa underligt, om i hvert Fald visse af disse Kreditforeningsmænd bliver overmaade konservative paa det Omraade, det her drejer sig om. Jeg tror imidlertid ikke, at det gælder alle Kreditforeningernes Mænd; jeg har i Samtaler med Mænd fra Kreditforeningernes Kreds truffet Eksempler paa, at man meget vel forstaar dette Problem og ogsaa værdsætter, at det rejses.

Endelig syntes det ærede Medlem, at det var dog et besynderligt og mærkeligt Menneske, der kunde tænke sig den Tanke, at denne Finansieringsform baade gav Laantagerne Fordel og tiltrak Kapitalen. Jeg kan ikke se Mærkeligheden i det; jeg synes i og for sig, at det er dette, der er Begrundelsen for dette Forslag. Ud fra sit Synspunkt maatte jo det ærede Medlem Hr. Korsgaard være forundret, hver Gang der bliver indgaaet en Handel her i Landet, hvor Køberen siger, at han er glad for Handelen, og Sælgeren ogsaa siger, at han er glad for den. Jeg husker, at det var en af de Ting, vi allerførst lærte i Nationaløkonomien i sin Tid, at en Handel kunde være til Fordel for begge Parter. Ja, saa simpelt er hele Spørgsmaalet. Denne privatkapitalistiske Tankegang, at hver Gang der slutes en Forretning, skal nødvendigvis den ene Part snydes, er det slet ikke værd at docere her fra Folketingets Talerstol.

Enhver fornuftig økonomisk Reform bestaar netop i at give Mulighed for, at begge de kontraherende Parter kan gøre en god Handel, og Begrundelsen for at supplere vort Kreditforeningssystem med kortløbende Laan er, at overfor Laanebehov af forskellig Art staar der Placeringsønsker af forskellig Art, og dette

Forslag har til Formaal at skabe en Balance mellem disse to Parter.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Einer Jensen har Ordet for en kort Bemærkning.

Einer Jensen: Det ærede Medlem Hr. Elgaard pegede paa, at mindre Vedligeholdelse af Ejendommene nu ogsaa førte stigende Arbejdsløshed med sig. Det giver jeg det ærede Medlem Ret i. Men det er lige saa givet, at Boligmangel ogsaa fører til, at der repareres mindre. Det ærede Medlem medvirker altsaa baade til at hindre Tilgang af nye Lejligheder og til at hindre Istandsættelse af de gamle.

Det ærede Medlem spurgte, hvor de Lejligheder var, der kunde bygges til en Leje af ca. 50 Kr. pr. Maaned. Jeg er parat til at invitere det ærede Medlem med ud og se paa adskillige Hundrede af den Slags. Det er givet, at det er muligt for den Pris at bygge Lejligheder i Dag.

Det ærede Medlem begyndte saa at tale om de høje Timefortjenester; men jeg er ganske enig med det ærede Medlem Hr. Korsgaard i, at det, der er det afgørende, er, hvad der præsteres for den Betaling, der ydes. Og det er en Kendsgerning, at Priskuranterne — thi det væsentligste Byggearbejde i København er jo baseret paa Akkord — er langt fra steget i Forhold til Pristallet. Hvis det ærede Medlem vil læse en Statistik over, hvad det koster at bygge en 5 Etagers Ejendom, en saakaldt skrabet Bygning, det vil sige uden moderne Indretninger, vil han se, at den i samlet Anskaffelsessum er steget fra 1914 til i Dag med 55,5 pCt. Det er altsaa Pristallet. Jeg stiller gerne Bogen til Raadighed for det ærede Medlem, og hvis det ærede Medlem da vil læse videre i Bogen, vil han se, at f. Eks. Sten er steget 123 pCt., Cement er steget 105 pCt. De væsentligste Artikler, man bruger indenfor Byggevirksomheden, er steget ud over Pristallet. Men til Trods derfor er den samlede Anskaffelsessum for en Bygning kun steget med 55,5 pCt. Det beviser altsaa een Ting: at Arbejdslønnen pr. Enhed er mindre i Dag end i 1914.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Elgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Elgaard: Til den højtærede Indenrigsminister ønsker jeg at gøre en enkelt Be-